

Høgni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
viðurslönina
2012

UMAFTUR AFTURUM

Vit krevja Demokratikus

Herfyri vóru grátur og gremjan, tí ongar kvinnur syngja rokk ella spæla rokktónleik. Tað noyðast menninir og samfelagið sjálvandi at taka á seg og gera okkurt við.

Ikki ber til at krevja, at kvinnurnar sjálvar taka stigið og fara at syngja og spæla rokk. Vit hava javnstøðu. Onkur, ikki kvinnurnar sjálvar sjálvandi, forðar kvinnum í at gleiva inn á rokkpallin og taka lívið harfrá.

Eg skrivaði um tað tá. Men eg helt ikki, at eg hevði nóg góð ella nóg sterk argument tá.

Tey fekk eg so í prát-ingarsendingini hjá Skavlan fríggjakvøldið 26. februar.

Millum gestirnar hjá Fríðrikki hetta kvøldið var Ida Maria (Sivertsen), fødd í Noregi, býr í Svøríki.

Ida Maria var rokk-sangari, rá og skitin og víða kend, millum annað í USA. Men hon gavst, tí brennivínið fór at stýra henni, hon stýrði ikki brennivínum.

Ella, sum hon segði, rokkurin kravdi so nóg av henni, at hann forðaði henni í at drekka sum hon vildi.

Hon fekk ikki drukkið so nóg, sum

hon hevði hug til, tí rokkurin kravdi so nógva tíð.

Halló, halló. Brennivín og rokkur eru eitt. Tí eru bara menn í rokktónleikinum. Menn klára saktans at lata brennivínið stýra sær.

Hjá teimum tekur hvørki tíð frá hinum. Tey eru samansjóðað, ein eind, ein hægri eind, brennivínið og tónleikurin.

Eingin góður rokkuruttan brennivín, nógv brennivín.

Og har eru kvinnurnar bara ikki. Tí eru tær heldur ikki við í rokktónleikinum.

Ida Maria gavst við rokkinum. Brennivínið fekk skyldina. Brennivínið fær skyldina fyri so nóg. Eisini fyri slíkt, sum avhaldsfólk eisini gera. Buka konuna til dómis.

Nógvir menn, sum langt síðani eru vorðnir fólkapensjónistar, spæla og syngja rokk sum fyrsta dagin, tá teir skrúvaðu proppin av, tendraðu hátalaran og drønaðu ahead við rock and fucking roll. Keep it rocking.

Eisini so meinaleysir popparar, sum teir í Beatles vóru, rávaðu pløruskít millum horuhúsini og blígu drykkju-støðini í Hamburg. Teir gjørdust seinni heimskendir. Langommur, ommur og mammur elsaðu teir. Heldur ikki teir bakkaðu fyri Bakkusi.

Eitt annað er so, hví kvinnur partú vilja gera alt tað, sum menn gera.

Hoyrði nakar ein mann gráta um, at hann ikki sleppur at vera jarðarmóðir? Ella vera mamma?

Hava menn hug at fara í bindiklubba, so stovna teir ein í staðin fyri at klaga til Javnstøðunevndina um, at teir sleppa ikki upp í hjá konunum, sum binda søgur, meðan stokkarnir liggja á kaffiborðinum.

Kvinnur harmast, tí tær fáa ikki stjórástørv, sum tær ikki hava søkt um. Menn søkja. Fáa teir ikki starvið, søkja teir aftur næstu ferð, ein stjóri skal setast. So sera einfalt er tað.

Hví setir landsstýrið ikki og brúkar pengar til eina nevnd, sum skal virka fyri at fáa fleiri menn upp í politikk?

Menninir áttu hundrað prosent einaferð. Nú eru teir rapaðir niður í 70 prosent. Her má okkurt gerast, ongantið ov skjótt.

Vit vilja hava Demokratikus. Nei, vit krevja Demokratikus.

Og so fara vit aftur til flúgvarasjussin. Hann var langt síðani dottin niður, áðrenn kvinnan í AA skeyt hann niður.

Ein flúgvarasjussur er, ella var, akkevitt og sitrónsodavatn. Sitrónsodavatnið bleiv forboðið fyri nógvum árum síðani, tí tað var ov kemiskt. Tað var ringt fyri heilsuna. Tað er akvavitt ikki. Tí er tað ikki forboðið, rein vøra.

Annað sodavatn er, sum skilst, ikki, sama hvør liturin er og sama, hvørjari frukt tað av órøttum er uppkallað eftir, ov kemiskt. Sodavatn eitur einki longur. Nú eitur evnafrøðiliga vætan í flestu ælabogans litum leskidrykkur. Fimm pottar fyri hundrað.

MYND: HEINESEN MYNDIR

10
skjótir

Erik Biskopstø

Yrki: Kvøldskúlaleiðari og festivalfyrireikari – **Bústaður:** Klaksvík

Hvat ætlaði tú at blíva, tá ið tú bleivst vaksin?

Pápi mín var handverkari, og hann bað meg royna aðrar leiðir. Ofta finna vit okkara hill útfra áhuga og færleikum. Eg hevði altíð eitt brennandi hjarta fyri tónleiki, men eg visti, at tað var ikki lætt at liva av tónleki í einum so lítlum landi. Og eldri eg bleiv, meira sá eg, at eg skuldi taka eina útbúgving, sum eg kundi brúka í Klaksvík, tí tað var her, eg vildi búgva og virka. So tað bleiv læraraskúlin, og tað eri eg sera glaður fyri. Ikki minst fekk eg stóran áhuga fyri føroyska málinum har, tí eldsálir sum Árni Dahl og Jonhard Mikkelsen dugdu væl at kveikja og vóru fakliga stinnir.

Hvat burdi hitt kynið vitað um títt kyn?

Ikki at gloyma, at menn og kvinnur eru ymisk, útrykkja seg ymiskt, síggja ymiskt upp á tingini og hava ymiskar tørvir. Man skal duga at síggja styrkina í ymiskleikanum og hvussu maður og kvinna eru komplementerandi saman.

Hvat burdu børn vitað um tað at vera vaksin?

At tað er ongin orsök til at skunda sær at blíva vaksin, tí seinni í lívinum fara tey at síggja aftur á barnaárin sum eina fantastiska tíð.

Hvat var seinasti dreymurin, tú gjørdi til veruleika?

Tá ið eg í fjør fekk høvi til at fara á ljóðskeið í kendu Abbey Road Studios í London hjá legendariska framleiðaranum Alan Parson. Abbey Road Studios er serliga kent fyri, at The Beatles tóku tað mesta upp har, og tað var eisini har, at Pink Floyd tóku The Dark Side of The Moon upp. Og tað var ongin minni enn Alan Parson, sum tók ta plátuna upp og ljóðblandaði. Abbey Road Studio 2, sum er hølíð, sum The Beatles brúktu mest, er varðveitt í júst sama standi sum tá, so tað var sum at koma inn í ein gandaheim. Sera spennandi.

Um tú tordi, so hevði tú?

Mong lata seg kúga av, hvat onnur halda. Men eg havi lært meg, at man skal tora at vera trúgvur ímóti sínari sannføring og ikki fylgja øllum tíðarráðum. Eg haldi ikki, at eg brenni inni við nøkrum, sum eg hevði vilja gjørt, men ikki tori.

Hvat hevði gjørt heimin til eitt betri stað?

Hesin heimurin fer ongantið at blíva fullkomin, og tað eiga vit ikki at blíva kløkk av tí. Men um vit elsaðu næstan sum okkum sjálv, og torðu betri at konfrontera ideologiir, sum eggja til harðskap og yvirgang, so hevði tað hjálpt.

Nær vart tú seinast veruliga ovfarin?

Tá ið Cliff Richard segði ja til at koma til Føroya.

Tað seinasta, tú hevur lært, er at?

Vit læra øll okkurt nýtt alla tíðina, og tað er umráðandi, at vit alla tíðina seta okkum sum mál at læra nakað nýtt. Tað kann vera at brúka eitt nýtt forrit, eina nýggja telefon, ein sang á guitar ella hvat, tað skal vera. Tí er gott, at fólk kunnu taka skeið so leingi ein livir, har man kann læra seg okkurt nýtt, tí tað er so gagnligt.

Tann stóðugt ringa samvitskan snýr seg um at tú?

... ikki ert trúgvur ímóti tí, sum tú týrt er satt og rætt.

Enda setningin: Føroyar burdu:

... duga betur, at sæð og virðismett hetta fantastiska landið, vit eiga. Vit byrja at duga tað betur. T.d. er síðbundin føroyskur matur í dag blivin til tað finasta fina millum víðurkendar gourmetkokkar. Fólk koma hendavegin fyri at uppliva eitt "Unspoiled" land, og tað er umráðandi, at man ikki fer so langt í ferðavinnuhøpi, at man oyðileggur sítt egna brand, og at Føroyar kann blíva verðandi "Unspoiled". Tað, sum vit taka sum fyri givið, er blivið til luksur hjá stórbýarmenniskjum: reint vatn, frísk luft, tryggleiki og friður.

